

DE BÄSTA BLAND ER

En akademisk analys av hadithen om att lära sig och lära ut Koranen

Inledning

Hadithen återges av Othman ibn Affan och Ali ibn Abi Talib **må Allah vara nöjd med dem** och finns i *Sahih al-al-Bukhari* Kitab Fada'il al-Koran, nr. 5027:

“De bästa bland er är de som lär sig Koranen och lär ut den.”

Denna korta men kraftfulla tradition har haft en avgörande betydelse för islamisk teologi, pedagogik och kultur. Den definierar vad som utgör mänsklig excellens i ljuset av Koranen och etablerar en normativ princip för kunskapens förvaltning.

Teologisk innebörd

- **Koranen som centrum för mänsklig excellens:** Hadithen placerar Koranen i centrum för mänsklig värdighet. Det är inte rikedom, status eller makt som avgör vem som är "bäst", utan relationen till Guds ord.
- **Kunskapens dubbla dimension:** Att lära sig Koranen är en individuell plikt, men att undervisa den är en social plikt. Hadithen förenar dessa två dimensioner och gör dem till en helhet.
- **Gemenskapens hierarki:** "De bästa bland er" antyder en normativ rangordning där de som förvaltar Koranen genom lärande och undervisning står högst. Detta är en meritokratisk princip baserad på kunskap och pedagogisk handling.

Språklig och retorisk analys

- **Superlativet "khayrukum" (de bästa bland er):** Retoriskt starkt, markerar en absolut värdering. Det är inte bara en rekommendation, utan en definition av excellens.
- **Verbens parallellism:** *ta'allama* (att lära sig) och *'allama* (att undervisa) är språkligt speglade. Denna parallellism förstärker symmetrin mellan mottagande och givande.
- **Koranen som objekt:** Att Koranen är det centrala objektet i båda verben visar dess unika status som både kunskapskälla och undervisningsinnehåll.

Pedagogisk och filosofisk reflektion

- **Kunskapens cirkulation:** Hadithen etablerar en modell där kunskap inte är statisk. Den måste cirkulera mellan generationer. Detta är grunden för islamisk *isnad*-tradition (kedjan av överföring).
- **Pedagogisk etik:** Att undervisa Koranen är inte bara en intellektuell handling, utan en etisk plikt. Det innebär att läraren blir en bärare av ljus och vägledning.
- **Filosofisk dimension:** Hadithen kan ses som en epistemologisk princip: det högsta goda är att vara både elev och lärare. Kunskapens värde ligger i dess delbarhet.

Historisk och kulturell kontext

- Denna hadith har inspirerat uppkomsten av **kuttab** (grundskolor för

Koranundervisning) i den islamiska civilisationen.

- Den har legitimerat institutioner som **madrassa** och **halaqat** (studiecirkel) där Koranen lärs ut muntligt och skriftligt.
- Den har också format muslimska samhällens syn på läraren som en central figur i gemenskapens moraliska och intellektuella liv.

Slutsats

Hadithen om att lära sig och lära ut Koranen är en normativ deklARATION som placerar kunskapens förvaltare i den högsta kategorin av mänsklig excellens. Den visar att tron inte bara är praxis, utan också kunskap och dess spridning. Den är därför en av de mest citerade traditionerna i islamisk pedagogik och teologi.

Källor

- *Sahih al-al-Bukhari*, Kitab Fada'il al-Koran, Hadith nr. 5027.
- Ibn Hajar al-Asqalani, *Fath al-Bari*, kommentar till denna hadith.
- Al-Nawawi, *Sharh Sahih Muslim*, diskussion om kunskapens centrala roll.
- Jonathan A.C. Brown, *Hadith: Muhammad's Legacy in the Medieval and Modern World* (Oneworld, 2009).
- Harald Motzki, *The Transmission of Muslim Tradition* (Brill, 1991).